

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/138/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717205954
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8717205954.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobcu L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX U., proti žalovanému HOME CREDIT Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 14Csp/24/2017-163 zo dňa 03. decembra 2018, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 4.468,20 Eur a vo výroku IV. o trovách konania.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Konanie v časti o určenie, že Úverová zmluva č. SUA 14/002009 zo dňa 25.05.2014 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov a konanie v časti o zaplatenie 5 %-ných ročných úrokov z omeškania zo sumy 4.468,20 eur od 14.06.2016 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi z Úverovej zmluvy č. SUA 14/002009 zo dňa 25.05.2014 bezdôvodné obohatenie vo výške 4.468,20 eur, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Zamietá žalobu v časti o určenie, že Zmluva o úvere č. SUA 14/002009 zo dňa 25.05.2014 je neplatná.

IV. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Žalobu v časti o priznanie finančného zadostučinenia vo výške 1.500,- eur, ktoré požaduje žalobca voči žalovanému vylučuje na samostatné konanie.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 4, 5, § 451 ods. 1, 2, § 551 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 1, § 166 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS.

3. Vychádzal zo zistenia, že sporové strany dňa 25.05.2014 uzatvorili Úverovú zmluvu č. SUA 14/002009 na základe ktorej boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky zo strany žalovaného v celkovej výške 7.153,- Eur, ktoré boli žalobcovi poskytnuté za účelom financovania kúpy predmetu financovania, a to osobného automobilu Peugeot 308 Diesel 1,6 HDI Access FAP, pričom predmet financovania bude dodaný dodávateľom ako predávajúcim alebo sprostredkovateľom predaja v prípade, ak vlastníkom vozidla je tretia osoba, a teda ako dodávateľ bola uvedená firma Autocentrum AAA Auto a.s., pričom žalobca sa zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach. Žalobca preukázal súdu, že splácal splátky pravidelne mesačne, spolu zaplatil 23 splátok vo výške celkom 5.283,52 Eur. Následne žalobca požiadal o predčasné splatenie úveru a ukončenie zmluvy a žalovaným mu bol daný súhlas listom zo dňa 14.03.2016. Žalovaným mu bola zaslaná kalkulácia finančného vyrovnanie na sumu 7.189,69 Eur, s tým, že nesplatená istina je vo výške 6.317,- Eur. Žalovaný potvrdil dňa 19.05.2016 listom žalobcovi predčasné splatenie úveru a ukončenie úverovej zmluvy a vydal mu tiež potvrdenie o platobnej disciplíne, kde je uvedené, že aktuálne neevidujú žiadne omeškanie úhrad, a tieto boli realizované podľa splátkového kalendára. Žalobca na pojednávaní doložil súdu potvrdenie o vykonaní prevodu v prospech žalovaného v sume 7.057,36 Eur s variabilným symbolom 14002009.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že konanie o určenie, že uzatvorená úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov a konanie v časti o zaplatenie 5%-ných ročných úrokov z omeškania zastavil, a to po účinnom späťvzati žalobcom urobenom písomným podaním. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva, ktorú možno právne kvalifikovať ako zmluvu o úvere a zároveň ako nepomenovaný zmluvný typ podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorú zároveň súd posúdil ako spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V konaní prostriedkami procesného útoku i procesnej obrany bolo preukázané, že uzatvorená zmluva medzi stranami sporu síce obsahuje niektoré náležitosti napádané žalobcom, a to najmä RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tiež aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré je obsiahnuté v splátkovom kalendári v zmluve, ktorý bol žalobcom podpísaný v ten istý deň ako samotná zmluva, avšak zároveň obsahuje neprijateľné podmienky, čo sa týka najmä neprímeranej úrokovej sadzby, koncipovanej dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v úverovej zmluve i poplatku, ktorý má spotrebiteľ zaplatiť hneď pri uzavretí zmluvy. Súd ďalej zistil, že dohodnutý úrok z úveru vo výške 27,041137% ročne odporuje dobrým mravom, s čím zákon spája absolútnu neplatnosť a jeho dojednanie nie je možné obhájiť ani princípom zmluvnej slobody. Z internetovej stránky NBS zistil, že pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 až 5 rokov v čase poskytnutia úver žalovanému, bežný úrok predstavoval v rozpätí od 10,71% do 12,67%. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaným požadovaný úrok skoro trojnásobne prevyšoval úroky úverov poskytovaných bankami. Z uvedeného dôvodu je možné preto definovať úver ako bezúročný. Žalobcovi boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 7.153,- Eur, z ktorej uhradil 11.621,- Eur nad rámec istiny, teda zaplatil sumu 4.468,20 Eur a tento rozdiel tak predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalovaný vydať žalobcovi.

5. Súd z obsahu žaloby a pripojených listinných dôkazov ďalej zistil, že v deň uzavretia úverovej zmluvy žalobca podpísal aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je uvedená v bode 6 predmetnej zmluvy, a to na zabezpečenie splatenia všetkých pohľadávok žalovaného voči žalobcovi i všetkých nárokov, ktoré vzniknú žalovanému v budúcnosti a ďalších nárokov. Na základe tejto dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka a tieto poukazovať na účet spoločnosti. Po oboznámení sa s obsahom uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy súd tento právny úkon posúdil ako absolútne neplatný právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom. Ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú neprímerané zvýhodnenie veriteľa a takáto dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená spotrebiteľom už v momente, keď pohľadávky zo splátok úverovej zmluvy neboli ešte ani splatné. Uviedol, že táto dohoda je neplatná aj pre rozpor so zákonom, keď v nej žalobca ako spotrebiteľ nebol poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody a nemal možnosť ju odmietnuť, pričom žalovaný súdu nijako nepreukázal v konaní, že ku kvalifikovanému poučeniu spotrebiteľa v tomto smere pri podpisovaní došlo. V tomto smere poukázal aj na závery komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21.01.2011 pod č. 8636/20010-110.98, 113, 179.

6. K námietke žalobcu týkajúcej sa poplatku pri uzatvorení zmluvy, ktorý bol započítaný do poskytnutej výšky úveru, ktorý mu bol ihneď pri uzatvorení zmluvy zrazený vo výške 200,- Eur uviedol, že z obsahu spisu ako aj z výpovede žalobcu vyplynulo, že mu v skutočnosti bolo poukázaných na účet 6.953,- Eur a nie 7.153,- Eur. Aj v tomto smere súd zistil, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku a žalovaný zaviazal spotrebiteľa k plneniu za čisto administratívnu agendu, pričom ide o finančný záväzok spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a v skutočnosti slúžia záujmom dodávateľa, čo zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

7. Čo sa týka prevyšujúcej časti žaloby, tak súd zamietol žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že úverová zmluva zo dňa 25.05.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. V tejto časti mal za to, že došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy s poukazom na vzájomný kontraktačný proces zmluvných strán v zmysle Občianskeho zákonníka.

8. Súd V. výrokom žalobu v časti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vylúčil na samostatné konanie.

9. K trovám konania uviedol: „O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci, keď žalobca bol vo veci úspešný (neúspešný bol len v nepatrnej časti), avšak podľa obsahu spisu mu preukázateľné trovy nevznikli, zároveň si trovy nežiadal a neúspešný žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania, preto súd žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.“

10. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výroku II. a IV.. Odvolenie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Uviedol, že s právnym názorom súdu prvej inštancie nesúhlasí a zastáva názor, že predmetná úverová zmluva je vyhotovená korektne a obsahuje všetky povinné náležitosti upravené zákonom o spotrebiteľských úveroch. K úrokovej sadzbe uviedol, že úroky sú vo svojej podstate „cenou“ za poskytnutie peňazí. Slovenská právna úprava však kontrolu primeranosti pripúšťa len v prípade, ak zároveň došlo k vade v kontraktačnom procese. Poukázal na to, že výška úrokovej sadzby, ktorú súdy akceptujú je rôznorodá a jej výška nie je striktné daná, má však za to, že súdy vo všeobecnosti akceptujú výšku úrokovej sadzby do 2,5 násobku priemeru bánk, čo vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 10Csp/119/2016. Namietal, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uvádza priemernú úrokovú sadzbu bánk pre úvery so splatnosťou 1-5 rokov, pričom žalovaná úverová zmluva bola uzatvorená na 84 mesiacov, preto je potrebné vychádzať z hodnôt pre dĺžku trvania zmluvného vzťahu viac ako 5 rokov, ktorá predstavovala hodnotu 12,22%. Z uvedeného je teda zrejmé, že výška odplaty je v zákonomom rozmedzí, preto nespĺňa zákonom definované kritérium rozporu s dobrými mravmi. Navyiac zdôraznil, že je potrebné si v tejto situácii uvedomiť, že súd porovnával úrokové sadzby bánk s úrokovou sadzbou nebankovej spoločnosti, čo nepovažuje za správne a korektné. V odvolaní tiež poukázal aj na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach. Ďalej bol presvedčený o tom, že zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach tak, ako uvádza súd. Uviedol, že úverová zmluva bola v čase podania žaloby doplatená a ukončená, dohoda o zrážkach zo mzdy nebola voči žalobcovi nikdy aplikovaná a preto spochybňuje akýkoľvek záujem žalobcu na určení neprijateľných zmluvných podmienok. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietá a priznal žalovanému náhradu trov konania.

11. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že poprel tvrdenia žalovaného v plnom rozsahu a s rozhodnutím súdu prvej inštancie súhlasí, pretože rozhodol vecne správne. K poplatku za poskytnutie úveru poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012. Poukázal na to, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že poplatok za uzatvorenie spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľná zmluvná podmienka. Ďalej uviedol, že jeho vyhlásenie, že súhlasí a oboznámil sa so zmluvnými podmienkami prenáša na neho de facto bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena ma pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Predmetná zmluva tak

zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žiadal, aby súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

12. Žalovaný sa k podanému odvolaniu ďalej nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

16. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd má za to, že k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

17. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

18. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej

zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ani samotný žalovaný nenamietal nespotebiteľský charakter uzatvorenej zmluvy.

19. Súd prvej inštancie videl naplnenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru v neprimeranej výške úrokovej miery poskytnutého úveru, avšak s uvedeným záverom nesúhlasil žalovaný, nakoľko mal za to, že výška úrokovej miery bola v tolerovanom rozmedzí úrokových mier za dané obdobie. Odvolací súd sa preto najprv zaoberal otázkou posúdenia, či v zmluve uvedená výška úroku 27,041137% ročne bol stanovená v primeranej výške. V prvom rade je potrebné prisvedčiť námietke žalovaného v tom smere, že súd prvej inštancie pri určení priemernej výšky úrokovej miery vychádzal z nesprávneho údaju, pretože priemerná úroková miera za 05/2014 vo výške 10,71% bola pre nové obchody v spotrebiteľských úveroch poskytnutých od 1 do 5 rokov., avšak v predmetnom prípade bol úver poskytnutý na obdobie 84 mesiacov, t.j. na obdobie 7 rokov, preto pri porovnávaní úrokových sadzieb bolo potrebné vychádzať z výšky úrokovej sadzby za 05/2014 pre nové obchody spotrebiteľských úverov, kde sa výška priemernej úrokovej sadzby pohybovala vo výške 12,22%. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie mal správne porovnávať výšku priemernej úrokovej sadzby 12,22% so v zmluve uvedenou úrokovou sadzbou vo výške 27,041137%. Uvedené však nemení nič na závere súdu prvej inštancie o rozpornosti s dobrými mravmi, pretože ročný úrok dosahujúci úroveň 27,041137% podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (12,22%), čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať ročný úrok v miere 27,041137% za rozporný s dobrými mravmi, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené potvrdili súdy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 11. 2010, sp. zn. 17Co/313/2010). Nemecký BGH v rozsudku z 13.03.1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 01.04.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Zároveň je potrebné uviesť, že úrok vo výške 27,041137% ročne v danom prípade predstavuje sankciu za porušenie povinnosti spotrebiteľa. Dojednanie o takomto neúmerne vysokom plnení za stavu, že nepovolené prečerpanie je zo strany dodávateľa možné zároveň postihnúť aj ďalšou sankciou, a to zmluvnou pokutou, nepochybne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jeho neprijateľnosť, neplatnosť v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného tak vyplýva, správny záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, preto bol žalobca povinný vrátiť žalovanému len istinu skutočne mu poskytnutú, t.j. 7.153,- Eur. Vzhľadom na to, že žalobca zaplatil žalovanému sumu 11.621,- Eur, na strane žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 4.468,20 Eur.

20. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru odvolací súd uvádza, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj taká podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej podmienky tak napĺňa nielen neprimeraná podmienka, ale i podmienka, ktorá je neurčitá a neprimeraná, či podmienka, ktorá je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia podľa ktorého bola dojednaná. Odvolací súd poukazuje na to, že dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru bolo zo strany žalovaného predformulované v zmluve a žalobca jeho znenie nemohol nijako ovplyvniť, preto táto podmienka nebola so žalobcom ako spotrebiteľom individuálne dojednaná a preto podlieha súdnemu prieskumu. Vzhľadom na to, že táto zmluvná podmienka bola už v iných konaniach vyhlásená za neplatnú a ide o podmienku, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Žalovaný ako dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie. Odvolací súd navyše zdôrazňuje, že takýto poplatok za poskytnutie úveru, ktorý bol zrazený ihneď pri podpise zmluvy a žalobcovi bol teda reálne poskytnutý úver v inej, nižšej výške, má potom vplyv aj na všetky ostatné relevantné údaje v zmluve (napr. RPMN,

výšku splátky, atď.), čo malo v konečnom dôsledku taktiež vplyv na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

21. K dohode o zrážkach zo mzdy odvolací súd uvádza, že tento inštitút je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

22. Žalobca sa však pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

23. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie rozhodol správne, keď určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

24. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

25. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II. a IV. ako vecne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).